

Перелік посилань:

1. Бугинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник. 7-ме вид., доп. і перероб. Житомир: ПП «Рута». 2016. 831 с.
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затв. наказом М-ва фінансів України від 07 лют. 2013 р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення: 18.04.2023).
3. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: затв. наказом М-ва фінансів України від 28 бер. 2013 р. № 433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text> (дата звернення 25.04.2023).
4. Заповнення звіту про фінансові результати, Форми №2. *Бухоблік*: веб-сайт. URL: <https://www.buhoblik.org.ua/uchet/buxgalterskaya-otchetnost/2237-zapovnennya-zvitu-pro-finansovi-rezultati.html> (дата звернення 25.04.2023).
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: затв. наказом М-ва фінансів України від 29 лист. 1999 р. № 290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text> (дата звернення: 18.04.2023).

ПИТАННЯ ВІДОБРАЖЕННЯ ДОХОДІВ ВІД ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА РАХУНКАХ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Болдовська К.П., канд. екон. наук, доцент

Болорхуу Т., здобувач вищої освіти

Деділов В.В., здобувач вищої освіти

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Основну масу доходів у більшості підприємств будь-якої галузі формують доходи від операційної діяльності.

Дохід від операційної діяльності визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена, та за виключенням визначених НП(С)БО видів надходжень від інших осіб, що доходами не визнаються [1].

Для відображення інформації про доходи від операційної діяльності призначені рахунки 70 «Доходи від реалізації» та 71 «Інший операційний дохід» – їх характеристику подано у таблиці 1.

Таблиця 1

Характеристика рахунків з обліку доходів
від операційної діяльності

Шифр рахунку	Призначення рахунку в обліку	Характеристика рахунку
70 «Доходи від реалізації»	Призначено для узагальнення інформації про доходи від реалізації готової продукції, товарів, робіт і послуг, доходів від оренди об'єктів інвестиційної нерухомості, доходів від страхової діяльності, про доходи від грального бізнесу, від проведення лотерей, а також про суму знижок, наданих покупцям, та про інші вирахування з доходу.	За кредитом субрахунків 701-703 відображається збільшення (одержання) доходу, за дебетом – належна сума непрямих податків (акцизного податку, податку на додану вартість та інших, передбачених законодавством); результат операцій перестрахування (у кореспонденції з субрахунком 705 «Перестрахування»); результат зміни резервів незароблених премій (у страхових організаціях); та списання у порядку закриття на рахунок 79 «Фінансові результати»
71 «Інший операційний дохід»	Ведеться узагальнення інформації про інші доходи від операційної діяльності підприємства у звітному періоді, крім доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).	За кредитом рахунку 71 відображається збільшення (одержання) доходу, за дебетом – суми непрямих податків (податку на додану вартість, акцизного податку та інших зборів (обов'язкових платежів)) та списання в порядку закриття на рахунок 79 «Фінансові результати»

Джерело: складено авторами за [2].

Основні типові ситуації виникнення доходів підприємства від операційної діяльності та відповідні кореспонденції рахунків наведено у табл. 2.

Таблиця 2

**Типові бухгалтерські проведення з обліку доходів
від операційної діяльності підприємства**

Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
	Дебет	Кредит
Відображено суми, що не є доходом (які підлягають виключенню з нього)	701 «Дохід від реалізації продукції»»	36 «Розрахунки з покупцями та замовниками»
Відображено суми, одержані у складі доходу від реалізації	701 «Дохід від реалізації продукції»	64 «Розрахунки за податками й платежами»
Визнання доходу від реалізації за продажною ціною	361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями»	701 «Дохід від реалізації продукції»
Визнання інших операційних доходів: - доходів від реалізації іноземної валюти	31 «Рахунки у банку» 37 «Розрахунки з іншими дебіторами»	711 «Дохід від реалізації іноземної валюти»
- доходів від реалізації інших оборотних активів	37 «Розрахунки з іншими дебіторами»	712 «Дохід від реалізації інших оборотних активів»
- доходів від операційної оренди активів	37 «Розрахунки з іншими дебіторами» 69 «Доходи майбутніх періодів»	713 «Дохід від операційної оренди активів»
- доходів від операційної курсової різниці	37 «Розрахунки з іншими дебіторами»	714 «Дохід від операційної курсової різниці»
Податок на додану вартість за реалізацією	701 «Дохід від реалізації продукції»	641 «Розрахунки за податками», 643 «Податкові зобов'язання»

Джерело: складено авторами за [3-5].

Варто також зауважити, що у бухгалтерському обліку дохід відображається в сумі справедливої вартості активів, що отримані або підлягають отриманню.

Перелік посилань:

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» : затв. наказом М-ва фінансів України від 29 лист. 1999 р. № 290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text> (дата звернення: 18.04.2023).

2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : затв. наказом М-ва фінансів України від 30 лист. 1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (дата звернення: 21.04.2023).

3. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник. 7-ме вид., доп. і перероб. Житомир: ПП «Рута». 2016. 831 с.

4. Фінансовий облік : підручник / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний та ін. Тернопіль: Економічна думка, 2017. 544 с.

5. Царевська Т. Облік доходів діяльності підприємства. *Податки & бухоблік*. 2019. № 99. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2019/december/issue-99/article-105875.html> (дата звернення 23.04.2023).

ВПЛИВ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ

*Вербицька В.І., канд. екон. наук, доцент
Єфімова А.В., здобувач вищої освіти
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Ефективне управління оборотними активами є важливим елементом фінансового управління підприємством. Оборотні активи – це активи, які можуть бути легко конвертовані в грошові кошти, такі як запаси, розрахунки з покупцями та готівка. Ефективне управління оборотними активами допомагає забезпечити нормальну роботу підприємства та уникнути негативних наслідків, пов'язаних з недостатньою ліквідністю.